

Man kan drive Sporvogne og andre Ting, der kræve ligesaa stor Kraft, med lav Spænding. Saa talte det ærede Medlem om, at man skulde være varsom med elektriske Jernbaner og ikke blive for begejstret. Nej, det er jeg heller ikke; for Resten hører det jo slet ikke med til denne Behandling. Jeg synes, det ærede Medlem godt kunde have holdt sin Advarsel hos sig selv. Jeg ved godt, at der er mange sagkyndige, der ikke mene, at man kan anvende elektrisk Drift til Jernbaner, der er andre, der mene, det er godt. Det ærede Medlem anførte selv en Bane i England, der gik godt, medens en anden gik daarligt. Vi ville naturligvis anvende den Form, der er den bedste. Vi tænke i Jylland paa at anlægge et stort Centralværk og derfra sende en vis Strøm til Jernbanen enten direkte eller ogsaa lade Jernbanen købe den af os. En Strøm paa f. Eks. 12,000 Volt egner sig slet ikke til Landbruget, den vil jo ikke kunne sætte en Hakkelsemaskine i Gang. Vi ville sende en Strøm ud til de større Landsbyer med saadan noget som 20,000 Volt, derfra transformere den f. Eks. til 3,000 Volt og saa fordele den til de mindre Forbrugere med 250 eller 220 Volt. Jeg kender meget godt Forskellen paa Stærkstrøm og Spænding. Jeg ved ogsaa, hvorledes vi ville bruge den til Jernbanen. Naar man benytter et rigtigt Strømsystem og lader Banen gaa gennem en frugtbar Egn med en Befolkning, der ønsker at omsætte sine Varer og rejser, vil den elektriske Bane betale sig. Selvfølgelig skulle vi være forsigtige, men der er ingen som helst Grund til at advare os mod elektrisk Drift. Naar Egnen blot er nogenlunde frugtbar, Befolkningen tæt og det rigtige System anvendes, skal Banen nok betale sig. For øvrigt anbefaler jeg Forslaget til hurtigst mulig Fremme.

Formanden: For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Københavns 10de Valgkreds Ordet.

P. Knudsen: Den højtærede Minister sagde, at der ikke alene var Tale om at give Koncession til kapitalstærke Selskaber, men selv om man tilsyneladende kan give Tilladelse til mange forskellige og der tilsyneladende kan blive en Konkurrence, vil det alligevel forme sig saaledes, at det bliver et faktisk Monopol for dem, der faa Tilladelse til at spænde over større Strækninger, og det er den Slags Monopoler, som jeg er i høj Grad bange for.

Den højtærede Minister sagde, at saalænge han var Minister, vilde han altid varetage Samfundets Interesser; det skal jeg selvfølgelig ikke modsige. Men det kan man jo ikke bygge paa. Man ved jo aldrig, hvorlænge den nuværende Minister er Minister. Her er der Tale om Samfundsforhold, om noget, der skal staa i mange Aar, og da maa man helst lægge Loven saaledes økonomisk og organisatorisk til Rette, at man er nogenlunde paa den sikre Side for, at det er Samfundets og ikke de privates Interesser, der varetages.

Ministeren for offentlige Arbejder (Svend Høgsbro): Hvis de heromhandlede Anlæg efter deres Natur ikke kunde være Genstand for fuld, fri Konkurrence, og Forholdet altsaa var det, at naar der blev givet Tilladelse til en, saa udelukkede det faktisk, om ikke juridisk, andre fra at faa en lignende Tilladelse, saa vilde jeg, i nogen Grad i alt Fald, dele det ærede Medlems Ængstelse, men saaledes har jeg ikke forstaaet Forholdet. Jeg ved ikke rettere, end at disse Anlæg efter deres Natur aldeles ikke hindre, at der kan gives Tilladelse til mange forskellige ogsaa inden for det samme Omraade.

Ellinger: Det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Bjerre) maa ganske have misforstaaet mine Ord før. Det Jernbaneanlæg, han omtalte, har jeg ikke Spor af Kendskab til, og det vil maaske blive anlagt paa bedst mulig Maade, det nærer jeg ikke nogen som helst Tvivl om. Men jeg antager, at vi alle ere enige om at ønske, at naar der trindt omkring er saa stærk en Stemning for Indførelsen af elektrisk Drift for mindre Baner, da de Begynderpenge, der saa blive at betale, maa blive saa faa og saa smaa og saa lidet ødelæggende for de paa-gældende Kredse af Befolkningen som vel muligt. Det var altsaa en Bemærkning, der var gjort i al Almindelighed, og som slet ikke sigtede til det, det ærede Medlem talte om.

Formanden: For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Randers Amts 3die Valgkreds Ordet.

Bjerre: Ja, i det ærede Medlems Ord ligger der, at der skulde betales Lærepenge, og det skulde der altsaa ogsaa ved den omtalte jyske Bane. Jeg sagde for Resten under Jernbanelovens Behandling, at jeg havde gerne set, at Staten havde